

บทที่ 1

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การประกอบวิชาชีพทนายความเป็นวิชาชีพที่มีความสำคัญในการอำนวยความสะดวก ยุติธรรมให้แก่ประชาชนและมีบทบาทสำคัญในกระบวนการยุติธรรม ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2540¹ บัญญัติให้รัฐมีหน้าที่จัดระบบงานในกระบวนการยุติธรรมให้มีประสิทธิภาพ และอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนอย่างรวดเร็วและเท่าเทียมกัน เช่น บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมายและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมาย ผู้ต้องหาหรือจำเลยย่อมมีสิทธิได้รับการสอบสวนหรือการพิจารณาคดีด้วยความรวดเร็วและเป็นธรรม ในคดีอาญาจำเลยที่มีอัตราโทษจำคุก หากจำเลยไม่มีทนายความ รัฐต้องจัดหาทนายความให้ เป็นต้น ดังนั้น การประกอบวิชาชีพทนายความจึงเป็นวิชาชีพที่จะก่อให้เกิดประโยชน์และความผาสุกแก่ประชาชน ตลอดจนเป็นกลไกสำคัญที่ทำให้ประชาชนได้รับความเป็นธรรม ทั้งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550 ก็ได้บัญญัติหลักการสำคัญที่ผู้ต้องหาและจำเลยมีสิทธิได้รับการช่วยเหลือทางกฎหมายจากทนายความด้วย²

การประกอบวิชาชีพทนายความในประเทศไทย มีรูปแบบสำคัญ 2 ประการ คือ การประกอบวิชาชีพทนายความที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกระบวนการพิจารณาในศาลยุติธรรม และการประกอบวิชาชีพทนายความที่ไม่เกี่ยวข้องกับศาลยุติธรรม เช่น การเป็นที่ปรึกษากฎหมาย การทำนิติกรรมสัญญา พิณัยกรรม เป็นต้น งานของทนายความนั้นก่อนประโยชน์ทางกฎหมายให้แก่ผู้รับบริการ ทั้งที่อาจคำนวณเป็นเงินได้ และไม่อาจคำนวณเป็นเงินได้ เช่น ชีวิต เสรีภาพ ทรัพย์สิน หรืออาจจะก่อให้เกิดการเสียชีวิตดังกล่าวได้ ฉะนั้น ในการประกอบวิชาชีพ ผู้เป็นทนายความ

---

¹รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2540 มาตรา 30 "บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมายและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน"

มาตรา 241 "ในคดีอาญา ผู้ต้องหาหรือจำเลยย่อมมีสิทธิได้รับการสอบสวนหรือการพิจารณาคดีด้วยความรวดเร็วและเป็นธรรม"

² รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550 มาตรา 40 (7) "ในคดีอาญา ผู้ต้องหาหรือจำเลยมีสิทธิได้รับการสอบสวนหรือการพิจารณาคดีที่ถูกต้องรวดเร็ว และเป็นธรรม โอกาสในการต่อสู้คดีอย่างเพียงพอ การตรวจสอบหรือได้รับทราบพยานหลักฐานตามสมควร การได้รับความช่วยเหลือในทางคดีอาญาจากทนายความ และการได้รับการปล่อยตัวชั่วคราว"

จึงต้องประกอบวิชาชีพด้วยความระมัดระวังและใช้ความรู้ความสามารถตามหลักการที่ผู้ประกอบการวิชาชีพจะพึงมีโดยมีมาตรฐาน คือ มาตรฐานของผู้ประกอบวิชาชีพทนายความอย่างเต็มความสามารถ

ลักษณะของนิติสัมพันธ์ระหว่างผู้ประกอบการวิชาชีพทนายความและลูกความเป็นไปตามสัญญา ซึ่งการว่าจ้างทนายความเป็นสัญญาจ้างทำของจึงมุ่งความสำเร็จของงาน คือ การให้บริการทางวิชาชีพตามที่ลูกความต้องการ เช่น การเป็นทนายความฟ้องคดีหรือต่อสู้คดี การร่างสัญญา เป็นต้น หากในการประกอบวิชาชีพดังกล่าวทนายความได้ดำเนินการผิดพลาดก่อให้เกิดความเสียหายแก่ลูกความ ซึ่งความเสียหายอาจสามารถคำนวณเป็นเงินได้ หรืออาจเป็นความเสียหายที่ไม่อาจคำนวณเป็นตัวเงิน ได้แก่ การที่ได้รับความทุกทรมานจากการต้องคำพิพากษาให้จำคุก นอกจากนี้แล้วยังมีหน้าที่ของทนายความที่ต้องปฏิบัติต่อลูกความอันสืบเนื่องจากการที่ตนเข้ารับทำงานให้แก่ลูกความ เช่น การเก็บรักษาความลับของลูกความที่ตนล่วงรู้มาไม่ว่าจะเป็นความลับทางธุรกิจ ความลับการค้า เป็นต้น หรือกรณีที่อาจมีผลประโยชน์ขัดกันระหว่างทนายความกับลูกความก็จะเกิดปัญหาว่า ทนายความต้องรับผิดชอบต่อลูกความหรือไม่เพียงใด เป็นปัญหาที่ควรศึกษาและวิเคราะห์ซึ่งหากทนายความต้องมีความรับผิดชอบแล้ว ทนายความต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ลูกความเพียงใด

ปัจจุบันมีลูกความที่ได้รับความเสียหายจากการประกอบวิชาชีพทนายความได้ดำเนินคดีฟ้องร้องเรียกค่าเสียหายจากทนายความเกิดเป็นคดีความขึ้นแล้วในประเทศไทยจนศาลฎีกามีคำพิพากษาแล้ว เช่น ตามคำพิพากษาฎีกาที่ 24/2542³ อันแสดงให้เห็นว่าประชาชนในสังคมเริ่มเข้าใจถึงสิทธิหน้าที่ทางกฎหมายมากขึ้นเมื่อเทียบกับในอดีตที่ผ่านมา ซึ่งในอนาคตแนวโน้มของการเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนความเสียหายจากผู้ประกอบวิชาชีพทนายความที่ผิดพลาดจะมีปริมาณมากขึ้นเหมือนกับประเทศที่พัฒนาแล้ว ดังเช่นในอังกฤษหรือสหรัฐอเมริกา

³ คำพิพากษาฎีกาที่ 24/2542 "การที่จำเลยไม่นำตัวโจทก์เข้าเบิกความเป็นพยานทั้ง ๆ ที่โจทก์ได้แสดงเจตนาว่าจะเข้าเบิกความเป็นพยานแล้วก็ดี การที่จำเลยไม่แจ้งวันนัดเดินเผชิญสืบให้โจทก์ทราบ รวมทั้งมิได้แจ้งวันนัดฟังคำพิพากษาให้โจทก์ทราบ และไม่ใส่ใจที่จะไปฟังคำพิพากษาด้วยตนเองหรือมอบชั้นให้ผู้อื่นไปฟังแทนก็ดี การไม่อุทธรณ์คำพิพากษาศาลชั้นต้นต่อศาลอุทธรณ์ โดยมีได้ปรึกษาโจทก์ หรือแจ้งให้โจทก์ทราบถึงเหตุผลที่ไม่ควรอุทธรณ์ก็ดี ล้วนแต่เป็นการใช้ดุลพินิจที่ปราศจากเหตุผล มีแต่จะก่อให้เกิดความเสียหายแก่โจทก์ ถือได้ว่า จำเลยละเลยต่อหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติและเป็นการผิดสัญญาจ้างว่าความ จำเลยจึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายแก่โจทก์"

ในประเทศไทยไม่มีกฎหมายโดยเฉพาะที่ให้ความคุ้มครองผู้ที่ได้รับความเสียหายจากการรับบริการทางวิชาชีพจากผู้ประกอบวิชาชีพทนายความที่จะให้ได้รับการชดเชยค่าสินไหมทดแทน แม้การประกอบวิชาชีพทนายความในประเทศไทยจะมีพระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ.2528 ซึ่งบัญญัติขึ้นเพื่อควบคุมทนายความด้วยตนเอง และควบคุมส่งเสริมให้การประกอบวิชาชีพทนายความเป็นที่ยอมรับนับถือ โดยจัดตั้งสภาทนายความขึ้น บทบาทของสภาทนายความ คือ การอนุญาตให้เป็นทนายความ การควบคุมประพฤติ รวมถึงการกำหนดจรรยาบรรณวิชาชีพทนายความ และข้อบังคับว่าด้วยมรรยาททนายความ ซึ่งหากผู้เป็นทนายความฝ่าฝืนข้อบังคับว่าด้วยมรรยาทอาจต้องรับผิดชอบโทษ เช่น ภาคทัณฑ์ ห้ามประกอบวิชาชีพทนายความ หรือลบชื่อออกจากทะเบียนทนายความ ซึ่งเป็นมาตรการลงโทษทนายความที่กระทำผิดมรรยาท แต่พระราชบัญญัติทนายความไม่ได้กำหนดวิธีการเรียกร้องค่าเสียหาย ไม่มีมาตรการบังคับที่เป็นรูปธรรมให้ประชาชนผู้ได้รับความเสียหายได้รับการชดเชยค่าสินไหมทดแทน รวมทั้งสภาทนายความก็ไม่มีหน่วยงานใดที่มีอำนาจบังคับให้ทนายความต้องชดเชยค่าเสียหายให้แก่ลูกความแต่อย่างใด

กฎหมายที่คุ้มครองผู้ได้รับความเสียหายจากการประกอบวิชาชีพทนายความก็คือประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 2 ลักษณะละเมิด แต่การพิสูจน์ความเสียหายเพื่อเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนต่อศาลนั้น ตามกฎหมายลักษณะละเมิดกำหนดให้ภาระการพิสูจน์ตกแก่โจทก์ผู้ฟ้องคดี ต้องพิสูจน์ให้ได้ว่าทนายความประกอบวิชาชีพด้วยความประมาทปราศจากความระมัดระวังอย่างไร ซึ่งเป็นการยากต่อการพิสูจน์ เนื่องจากการทำงานทนายความนั้นเป็นการทำงานที่ใช้ปัญญาความรู้ความสามารถเทคนิคด้านกฎหมายหรือการให้ความเห็นทางกฎหมาย โจทก์ต้องพิสูจน์ให้ได้ถึงการกระทำละเมิดที่ก่อให้เกิดความรับผิดแล้ว การพิสูจน์ถึงความเสียหาย การกำหนดจำนวน ค่าสินไหมทดแทนจากการประกอบวิชาชีพทนายความ มีปัญหาในการกำหนดว่าค่าเสียหายควรมีเพียงใด ศาลฎีกาเคยมีคำพิพากษาที่ได้วินิจฉัยปัญหานี้ว่า การที่ทนายความไม่แจ้งวันนัดเดินเผชิญสืบให้ลูกความทราบ และไม่แจ้งวันนัดฟังคำพิพากษาแก่ลูกความ ไม่ให้ลูกความไปฟังคำพิพากษาดด้วยตนเองหรือมอบผู้อื่นไปแทน การไม่อุทธรณ์คำพิพากษาต่อศาลอุทธรณ์โดยไม่แจ้งเหตุผลให้ลูกความทราบ ถือเป็นดุลยพินิจที่ปราศจากเหตุผล มีแต่จะก่อให้เกิดความเสียหายแก่ลูกความ ถือว่าทนายความละเลยการปฏิบัติหน้าที่และเป็นการปฏิบัติผิดสัญญาจ้างว่าความ ทนายความต้องรับผิดชอบต่อลูกความ แต่จำนวนค่าเสียหายนั้นลูกความไม่สามารถพิสูจน์ถึงค่าเสียหายได้⁴ ดังนั้น การพิสูจน์ค่าสินไหมทดแทนจึงเป็นเรื่องยากต่อการพิสูจน์ให้ศาลเห็นถึง

⁴ คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 24/2542.

จำนวนแห่งความเสียหาย และหากมีกรณีความเสียหายที่เป็นความเสียหายต่อสิทธิเสรีภาพ ชื่อเสียงเกียรติคุณ ค่าเสียหายเศร้าโศกเสียใจ เช่น การถูกศาลตัดสินจำคุกทั้งที่ไม่ได้กระทำความผิดหรือบางครั้งอาจถึงแก่ชีวิต ความเสียหายในส่วนนี้จะคำนวณตัวเงินค่าสินไหมทดแทนยากมาก อันถือเป็นข้อจำกัดและอุปสรรคในการอำนวยความสะดวกแก่ผู้ได้รับความเสียหายจากการประกอบวิชาชีพทนายความให้ได้รับค่าสินไหมทดแทนความเสียหายอย่างเป็นธรรม

ในส่วนของผู้ประกอบวิชาชีพทนายความ ค่าจ้าง หรือค่าตอบแทน ในการรับเป็นทนายความให้กับลูกค้ามีจำนวนไม่มาก เมื่อเทียบกับภาระหน้าที่ต้องชดใช้ค่าเสียหายแก่ลูกค้า หากทนายความประกอบวิชาชีพด้วยความประมาทเลินเล่อปราศจากความระมัดระวังแล้ว ความรับผิดชอบของทนายความต่อลูกค้านั้นอาจมีความเสียหายที่มากกว่าค่าจ้างผลตอบแทนทนายความหลายเท่า เช่น มีคำวินิจฉัยศาลฎีกาตัดสินในคำพิพากษาฎีกาที่ 1151/2534⁵ ทนายความกระทำโดยประมาทเลินเล่อทำให้ต้นฉบับสัญญากู้ยืมเงินจำนวน 45,000 บาท สูญหาย ศาลฎีกาพิพากษาให้จำเลยชดใช้ค่าเสียหายเท่ากับยอดเงินในสัญญากู้ 45,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ 7.5 ต่อปี คำพิพากษานี้เป็นบรรทัดฐานในการเรียกค่าเสียหายฐานละเมิดจากทนายความ คดีนี้ศาลพิพากษาให้ชำระเต็มจำนวนที่ทนายความก่อความเสียหาย หากในอนาคตถ้ามีกรณีที่ความเสียหายในคดีที่มี ทุนทรัพย์มากกว่านี้ เป็นหลักล้านบาท หรือหลายร้อยล้าน ศาลจะพิพากษาให้ทนายความชดใช้ค่าเสียหายเต็มตามจำนวนตามคำพิพากษานี้ ซึ่งถือเป็นบรรทัดฐานหรือไม่ หากทนายความ ผู้ถูกฟ้องอาจเกิดปัญหาความยุ่งยากในการประกอบวิชาชีพจากการถูกฟ้องคดีและอาจไม่สามารถชำระค่าสินไหมทดแทนคืนลูกค้าได้ หรือหมดกำลังใจที่จะประกอบวิชาชีพทนายความต่อไป และอาจทำให้ไม่มีผู้ที่สมัครใจเข้าสู่การประกอบวิชาชีพทนายความได้สภาพทนายความซึ่งเป็นสภาวิชาชีพก็จะได้รับความเสื่อมเสียด้วย

เดิมการประกอบวิชาชีพทนายความในประเทศไทยการเข้ารับบริการทางวิชาชีพของลูกค้าเกิดจากความไว้นับถือเชื่อใจทนายความผู้นั้นเป็นการส่วนตัว แล้วมอบหมายให้ทำคดีให้ แต่ในอนาคตการเข้ารับบริการทางวิชาชีพทนายความต้องมีการเปลี่ยนแปลงไปตามความเจริญของสังคม ซึ่งความไว้นับถือเชื่อใจอาจจะหมดไป เมื่อลูกค้าเข้าไปปรึกษาทนายความอาจเหมือนการเข้าไปพบแพทย์เพื่อให้รักษาความเจ็บป่วย ซึ่งความสัมพันธ์จะเป็นเชิงพาณิชย์มากยิ่งขึ้น ดังนั้น

⁵ คำพิพากษาฎีกาที่ 1151/2534 “โจทก์ได้มอบต้นฉบับสัญญากู้ยืมเงินให้จำเลยซึ่งเป็นทนายความฟ้องเรียกร้องเงินตามสัญญาดังกล่าวจาก ด. จำเลยประมาทเลินเล่อทำให้ต้นฉบับสัญญากู้ยืมสูญหายไปตกอยู่ในความครอบครองของ ด. อันเป็นเหตุให้โจทก์แพ้คดีที่ฟ้องเรียกเงินกู้ยืมจาก ด. และทำให้โจทก์เสียหาย การกระทำของจำเลยเป็นละเมิด จำเลยจึงต้องรับผิดชอบต่อโจทก์”

การประกันภัยความรับผิดในวิชาชีพทนายความต่อไปจะต้องเป็นเงื่อนไขสำคัญที่ลูกค้าต้องพิจารณาก่อนการเข้าไปมอบหมายให้ทนายความทำงานได้ เพื่อป้องกันความเสี่ยงภัยจากการประกอบวิชาชีพทนายความ ในประเทศอังกฤษ สำนักงานทนายความหรือทนายความทุกคนต้องประกันภัยความรับผิดอันอาจเกิดจากการประกอบวิชาชีพ

การประกันภัยความรับผิดของผู้ประกอบวิชาชีพทนายความ เป็นระบบที่รับโอนความเสี่ยงภัยของผู้ประกอบวิชาชีพทนายความจากการประกอบวิชาชีพ ซึ่งผู้เอาประกันภัยมีหน้าที่ชำระเบี้ยประกันแก่ผู้รับประกันภัย และผู้รับประกันภัยจะรับโอนความเสี่ยงภัย หากมีความเสียหายเกิดขึ้นจากการประกอบวิชาชีพและทนายความต้องรับผิดต่อบุคคลภายนอก เมื่อมีการเรียกร้องค่าสินไหมทดแทน ผู้รับประกันภัยจะเข้าไปชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่บุคคลภายนอกแทนทนายความอันจะส่งผลดีต่อทนายความและบุคคลภายนอกผู้เสียหาย ซึ่งในต่างประเทศมีการทำสัญญาประกันภัยความรับผิดของผู้ประกอบวิชาชีพทนายความอย่างแพร่หลาย แต่ในประเทศไทยปัจจุบันยังไม่มีประกันภัยในลักษณะดังกล่าวเกิดขึ้นเลย

ดังนั้น จึงมีความจำเป็นต้องทำการศึกษาหลักกฎหมายว่าด้วยการประกันภัยความรับผิดของผู้ประกอบวิชาชีพทนายความดังกล่าวโดยเฉพาะว่าจะสามารถนำบทบัญญัติเรื่องการประกันภัยความรับผิดมาบังคับใช้กับผู้ประกอบวิชาชีพทนายความในประเทศไทยได้หรือไม่ เพียงใด หรือควรจะมีการบัญญัติกฎหมายในเรื่องการประกันภัยความรับผิดของผู้ประกอบวิชาชีพทนายความขึ้นมาโดยเฉพาะ ความรับผิดจากการประกอบวิชาชีพทนายความมีลักษณะอย่างไรบ้าง และการประกันภัยความรับผิดของผู้ประกอบวิชาชีพทนายความควรจะเป็นการประกันภัยภายใต้ระบบใด ระบบภาคสมัครใจหรือระบบภาคบังคับ การประกันภัยความรับผิดของผู้ประกอบวิชาชีพทนายความเหมาะสมกับประเทศไทยหรือไม่ และควรมีการแก้ไขกฎหมายที่ควบคุมการประกอบวิชาชีพทนายความอย่างไรบ้าง เพื่อให้ผู้ได้รับความเสียหายจากการประกอบวิชาชีพทนายความได้รับความคุ้มครองในการได้รับการชดเชยความเสียหายอย่างรวดเร็วและเป็นธรรม

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. ศึกษาถึงลักษณะการประกอบวิชาชีพทนายความ ความรับผิดจากการประกอบวิชาชีพทนายความว่าควรมีความรับผิดต่อบุคคลใดบ้าง และรับผิดในลักษณะอย่างไร โดยศึกษาทั้งในระบบกฎหมายไทย ระบบกฎหมายประเทศอังกฤษ และประเทศสหรัฐอเมริกา

2. ศึกษามาตรการคุ้มครองผู้ได้รับความเสียหายจากการประกอบวิชาชีพทนายความ ทั้งผู้ประกอบการวิชาชีพทนายความ และลูกค้าผู้รับบริการทางกฎหมาย

3. ศึกษาแนวคิดการนำหลักการของกฎหมายประกันภัย ระบบการประกันภัย ความรับผิดชอบของผู้ประกอบวิชาชีพทนายความ และวิเคราะห์เปรียบเทียบกับประเทศอังกฤษ และประเทศสหรัฐอเมริกา

4. แนวทางการพัฒนากฎหมายที่ควบคุมการประกอบวิชาชีพ เพื่อคุ้มครองผู้ที่ได้รับความเสียหายจากการประกอบวิชาชีพ ให้ได้รับค่าสินไหมทดแทนความเสียหายเต็มตามความเสียหาย และเพื่อการเยียวยาความเสียหายที่รวดเร็วและเป็นธรรม

1.3 ขอบเขตของการศึกษาวิจัย

การศึกษาวิจัยเป็นการศึกษาวิจัยจากเอกสารเป็นหลัก โดยมุ่งเน้นถึงแนวคิดหลักของความรับผิดชอบตามกฎหมายของผู้ประกอบวิชาชีพทนายความ มาตรการทางกฎหมายในการคุ้มครองต่อผู้ประกอบวิชาชีพทนายความ จริยธรรมของผู้ประกอบวิชาชีพทนายความ ปัญหาทางกฎหมายในการชดเชยเยียวยาความเสียหายที่เกิดจากการประกอบวิชาชีพทนายความ การศึกษาวิจัยการนำระบบการประกันภัยความรับผิดมาใช้เป็นมาตรการในการแก้ไขเยียวยาต่อปัญหาความเสียหายที่เกิดจากการประกอบวิชาชีพทนายความว่าจะสามารถแก้ไขปัญหาได้หรือไม่เพียงใด

1.4 สมมุติฐานการศึกษา

กฎหมายลักษณะประกันภัยควรมีการปรับปรุงให้มีการประกันภัยความรับผิด ผู้ประกอบวิชาชีพทนายความโดยเฉพาะใช้บังคับ

1.5 วิธีการศึกษาวิจัย

ศึกษาวิจัยโดยวิจัยทางเอกสาร (Documentary Reseach) โดยทำการศึกษาค้นคว้ารวบรวมข้อมูลภายในประเทศและข้อมูลจากต่างประเทศ ค้นคว้าตำรา หนังสือ วารสาร กฎหมาย ความเห็นของนักกฎหมาย และคำพิพากษาศาลฎีกา คำวินิจฉัยคณะกรรมการมรรยาททนายความ วิทยานิพนธ์ และเอกสารอื่น ๆ ทั้งที่เป็นภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ รวมทั้ง

ข้อมูลที่ปรากฏทางอินเทอร์เน็ต โดยนำมาศึกษาและวิเคราะห์เพื่อหาข้อสรุปและเสนอแนะสิ่งที่ดีที่สุดต่อไป

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อให้ทราบถึงลักษณะของการประกอบวิชาชีพทนายความ ความรับผิดชอบของผู้ประกอบวิชาชีพทนายความตามกฎหมาย และความรับผิดชอบต่อวิชาชีพที่เกิดจากการประกอบวิชาชีพทนายความ สิทธิของผู้รับบริการทางวิชาชีพทนายความที่จะเรียกร้องให้รับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย
2. เพื่อให้ทราบถึงบทบัญญัติกฎหมายที่ควบคุมการประกอบวิชาชีพทนายความ ข้อบกพร่องของกฎหมายที่ควบคุมการประกอบวิชาชีพ กฎหมายลักษณะประกันภัยของไทย ปัจจุบันสามารถนำมาใช้กับการประกันภัยความรับผิดของผู้ประกอบวิชาชีพทนายความได้หรือไม่ เพียงใด
3. ทำให้ทราบถึงหลักการประกันภัยความรับผิด แนวความคิดและสาระสำคัญของกฎหมาย การประกันภัยความรับผิด การพิจารณาส่วนได้เสียที่สามารถเอาประกันภัยได้ของผู้ประกอบวิชาชีพทนายความ อันจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ประกอบวิชาชีพทนายความที่จะดำเนินการเพื่อให้พ้นความเสี่ยงภัยจากการประกอบวิชาชีพทนายความได้ และเป็นประโยชน์ต่อผู้รับบริการทางวิชาชีพที่จะได้รับการชดใช้ค่าสินไหมทดแทนความเสียหายอันเกิดจากการประกอบวิชาชีพของทนายความได้
4. เพื่อให้ประชาชนผู้รับบริการทางวิชาชีพได้เข้าใจถึงสิทธิในการที่จะได้รับค่าสินไหมทดแทนความเสียหาย ที่เกิดจากความเสียหายในการประกอบวิชาชีพทนายความ เพื่อให้สิทธิผู้รับบริการดังกล่าวได้รับความรับรองคุ้มครองอย่างจริงจัง และยุติธรรมตามหลักสากล